

SZERKESZTŐK · OLVASÓK

SEBESTYÉN KÁLMÁN tanár (Kolozsvár). — A Korunk első tájszáma, az 1973. 11-es kalotaszegi szám iránt méltán nyilvánult meg széles körű érdeklődés. A szám több úttörő jellegű tudományos dolgozatot közöl, és Váczy Leona *Kalotaszeg helyismereti könyvészete* című összeállítása gazdag bibliográfiai anyagot nyújt át az olvasóknak. Ez a könyvészet azonban érthetően nem teljes. Az alábbiakban néhány adattal szeretnék hozzájárulni kiegészítéséhez, valamint egy tévedésre hívom fel a figyelmet. Bevezető tanulmányában a bibliográfus ezt írja: „Sajnos Ercsey József 1842-ben megjelent *Kalotaszeg rövid leírása* című könyvét nem sikerült megtalálnom.” Tudomásom szerint Téglási Ercsei József nem írt ilyen című könyvet; a szerző bizonyára *Kalotaszeg vázolata* című írásával téveszti össze, amelyet a *Hon és Külföld* című folyóirat 1842. 22. és 23. számában közölt, s amelyben röviden (de sok hibával) ír Kalotaszeg domborzatáról, vizeitől, ásványkincseiről, növényeiről, lakosságáról, földműveléséről, kereskedelméről és településeiről. Erre válaszol Mérei Gracza György *Kalotaszeg. Kijavítás és pótlék e vidék vázlatához* című terjedelmes, alapos írásával, amelyet ugyancsak a *Hon és Külföld* közöl 1842. 57—61. számaiban. — Most pedig néhány kiegészítést (nem sorolva fel a könyvészetből hiányzó, de a Korunk 1974. 1. és 2. számának Szerkesztők—Olvasók rovatában már jelzett munkákat):

Általános tartalmú művek

Ady László: Nagykapus múltja és jelene. Korunk, 1969. 4.

Horváth Arany: Gyalu. Művelődés, 1969. 7.

Dr. Kósa László: Kalotaszeg. Élet és Tudomány, 1971. 26.

Mészáros János: Méra. Igazság, 1972. IX. 16.

Mészáros János: Bikal. Igazság, 1973. II. 17.

Történelem. Régészet

Hodor Károly: Bács ismertetésének töredék kibővítése. Erdélyi Múzeum, 1880. 21—24.

Herepei János: Bocskai Gábor egeresi síremléke és mestere. Kelemen Lajos Em-lékkönyv, 1947.

Ferenczi István: Régészet-helyrajzi kutatások Kolozsvárott és környékén I. (Kalotaszeg.) Studia Universitatis Babeş—Bolyai. Series Historia. Fasciculus 2. 1962.

Alexa I.—Ferenczi Şt.—Steiu N.: Sondaje arheologice la Huedin—Bolic. Acta Musei Napocensis. Cluj, 1965. 2.

Bodea Gh.: Acţiunile revoluţionare ale minerilor dela Aghireş (Şorecani) din anii 1929—1932. Acta Musei Napocensis. Cluj, 1965. 2.

Bodea Gheorghe: Din lupta minerilor din Aghireş (Şorecani) împotriva exploata-rii capitaliste în anul 1933. Analele Institutului de Istorie al Partidului de pe lingă C.C. al P.C.R. nr. 4. iul.—aug. 1965.

Dr. Ferenczi István: A kalotadamosi Tordalma. Igazság, 1967. VII. 16.

Ferenczi István: A mérai várhegy. Igazság, 1967. I. 6.

Ferenczi István: A Földvár és az Órhegy. (Nyárszó.) Igazság, 1973. XII. 8.

Ştefan Ferenczi: Contribuţii la problema limesului de vest al Daciei (Partea a II-a). Raport asupra unor cercetări pe teren efectuate între anii 1947—1957 şi în 1966. (Kalotaszeg.) Acta Musei Napocensis. Cluj, 1972. 9.

Ferenczi István: A gorbói „Bába-vára“. Igazság, 1970. XII. 26.

Ferenczi István: Almás — vagy Dezső vára. Igazság, 1961. IV. 2.

Ferenczi István: Az egeresi várkastély. Igazság, 1961. XI. 26.

Ferenczi István: Gyalu erődített települései és várai. Igazság, 1963. IV. 7.

Ferenczi István: A tordaszentlászlói „Póka vára“. Igazság, 1963. XI. 17.

Ferenczi István: A sztánai „Fellegvár“. Igazság, 1970. III. 25.

Szociográfia

- Kós Károly: Kalotaszeg népének szociális helyzete ma, jövő kilátása és gazdasági átépítése. Református Szemle, 1932. 23.
- Szentimrei Judit: Zímbește soarele la Viștea. Románia. Revista ONT. 1946. 7.
- Nagy Olga: Hagyomány és haladás két kalotaszegi faluban. Korunk, 1959. 10.
- Balogh Edgár: Kalotaszegi látogatás. Korunk, 1963. 10.
- Balogh Edgár: Haladjon és maradjon meg Kalotaszeg. Igazság, 1968. XI. 10.
- Fekete K.—Kádár J.: Megálltunk Bánffyhunyadon. Igazság, 1969. VI. 5.
- Okos György: Mezőgazdaság vagy háziipar. (Körösfő.) A Hét, 1972. 42.
- Okos György: A kapun belül... és kívül. (Körösfő.) A Hét, 1972. 43.

Gazdasági problémák

- Gyarmathy Zsigmond: Amikor én gyáros voltam. Kalotaszeg, 1891. 1.
- Dr. Kós Károly: Híres hunyadi vásárok. Igazság, 1968. XI. 10.
- Ady László: Az enémuló vízimalom. (Nagykapus.) Művelődés, 1970. 2.

Művelődés. Oktatás

- Czuczsa János: Gyermekkori visszaemlékezések. (A hunyadi iskolára.) Kalotaszegi Magyar Református Naptár, 1937.
- Gh. Racoviță: Monografia școlii primare din Gilău. Cluj, 1939.
- György Lajos: Valkai András, egy kalotaszegi énekszerző a XVI. században. Kelen Lajos Emlékkönyv, 1947.
- Almási István: Iskolai énektanítás és folklór Körösfőn. Korunk, 1962. 10.
- Járai Rezső: Egy kalotaszegi faluban. (Körösfő.) Művelődés, 1969. 1.
- Domokos István: Kalotaszegi leánytánc. Művelődés, 1969. 4.
- Tar Károly: Hová lett a kalotaszegi párnás tánc. Falvak Dolgozó Népe, 1969. V. 7.
- Martin György: Kalotaszegi legényes. Művelődés, 1969. 5.
- Tar Károly: Művelődő Kalotaszeg. Korunk, 1969. 11.
- Vasas Samu: Ő hívta fel a figyelmet a kalotaszegi folklór szépségeire. (Hory Farkas.) Igazság, 1973. II. 24.
- Tar Károly: Állandó kiállítás Körösfőn. Művelődés, 1970. 2.

Egyház

- Névkönyv az Erdélyi Ev. Ref. Anyaszentegyház számára. A Kolozs-Kalotai egyházmegye rövid ismertetése. 1871. 18.
- Mihalcz Elek: Egyháztörténeti adalékok. (Kalotaszeg.) Protestáns Közlöny, 1896. 26—36.
- Vásárhelyi János: A kalotaszegi egyházmegye generális vizitációja. Református Szemle, 1932. 467.
- A kalotaszegi református egyházmegye népesedési statisztikája 100 év alatt (1835—1935). Kalotaszegi Magyar Református Naptár, 1937.

Egészségügy

- Fabinyi Rudolf: A jegenyei fürdő vizének vegyelemzése. Orvos-Természettudományi Értesítő, III. 1881. 261.

Földrajz

- Dr. Tulogy János: Cseppköves barlang Körösfő alatt. Erdély, 1944. 9.
- Tulogy János: Kalotaszeg földje. Erdély, 1946. 1.
- Kádár János: Ébredj, Csipkerózsika. (Sztána.) Igazság, 1969. X. 24.

Nyelvészet

- Szabó T. Attila: Ordományos. Erdélyi Múzeum, XLVIII. 99—100.
- Szabó T. Attila: Nyárszó. Varsza. Erdélyi Múzeum, L. 117—199.
- Szabó T. Attila: Részeg. Erdélyi Múzeum, L. 269.
- Gálffy Mózes—Márton Gyula: Tájszók Kalotaszegről és környékéről. Kolozsvár, 1965.

Folklór

- Versényi György: Népköltési gyűjtemény Szucsákról. Ellenzék, 1903. 66.
- Versényi György: Kolozsvár és Kolozsmegye néphagyományairól. Család és Iskola, 1906. 87.
- Almási István—Olosz Katalin: Magyargyerőmonostori népköltészet. Bukarest, 1969.
- Olosz Katalin: Magyargyerőmonostori népköltészet. Művelődés, 1969. 6.
- Kallós Zoltán: Kalotaszegi népballadák. (Nádasmente.) Művelődés, 1970. 2.

Néprajz

- Jankó János: Kalotaszegi babonák. Ethnographia, 1891. 273.
Wlislócki Henrikné: Jöslő állatok a kalotaszegi néphitben. Ethnographia, 1892. 2—3.
Wlislóckiné Dörfler F. Anna: A kalotaszegi néphit köréből. Ethnographia, 1892. 362.
Vincze Ferenc: Lakodalmi ünnep a kalotaszegi népnél. Család és Iskola, 1895. 115.
Jankó János—Bene Lajos: Kalotaszegi ünnepi és névnapj közszöntők. Bánffyhu-nyad, 1908.
Téglás Gábor: Kalotaszegi román mítoszi emlékek. Ethnographia, 1910. 158.
Kresz Mária: A hagyományokba való belenevelődés egy parasztfaluba. (Nyársz.) Néprajzi Tanulmányok, 1949. 1.
Bátky Zsigmond: A kenderrel való munka Kalotaszegen. Néprajzi Értesítő, 1905. 264.
Gyórfy István: Juhtartás és tejgazdaság Kalotaszegen. Néprajzi Értesítő, 1934. 48.
Szabó T. Attila: A kalotaszegi női öltözködés leírása 1864-ből. A Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi Tárának Értesítője, XXXIII. (1941) 3.
Nagy Jenő: Portul popular maghiar din tinutul Călatei. București, 1958.
Farágó—Vámszer—Nagy: A kalotaszegi magyar népi öltözet című monográfiából. Művelődés, 1970. 2.

Népművészet

- Kriesch Aladár: Mit jelent hát a kalotaszegi művészet. Magyar Iparművészet, 1903. 259.
Viski Károly: Mi a kopjafa? Ethnographia, 1910. 221.
Bokor Imre: A kalotaszegi faművesség pusztulása. Magyar Iparművészet, 1916. 105.
Körösfői-Kriesch Aladár: A kalotaszegi varrottas. Magyar Iparművészet, 1916. 151.
Murádin Jenő—Krizsán Zoltán: Kőfaragó Vista. Igazság, 1970. I. 24.
Vasas Samu: A kalotaszegi vagdalásos hímzésről. Művelődés, 1971. 2.
Ady László: Tanuljuk Kalotaszeget. (Az Umling asztalos festőcsalád művei.) Művelődés, 1971. 6.
Bada István: Fúrge, ügyes ujjak nyomában. Jó Pajtás (Jugoszlávia), 1971. IX. 16.
Végh Olivér: Kalotaszeg — a népművészet és a giccs békés egymás mellett élése. A Hét, 1972. 35.
Kabay Béla: A kalotaszegi madárleány. Utunk, 1972. 42.

Szépirodalom

- Binder Laura: Gyarmathy Zsigmondné Hóry Etelka (1843—1910). Család és Iskola, 1910. 94.
Hangay Sándor: A gycrófi szöktetője (vers). Erdély, 1913. 10.
Kós Károly: A „Kalotaszeg” főmunkatársa. (Móricz Zsigmond.) Korunk, 1962. 9.
Csetri Klára: Gyarmathy Zsigáné irodalmi levelezéséből. Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, 1969. 1.
id. Morvay Pál: Egy rendhagyó író—olvasó találkozó (Riszeg-tető.) A Hét, 1972. 29.
Bazsó Zsigmond: Sárvasári ereklyék (riport). Igazság, 1973. I. 24.
Bazsó Zsigmond: Íme a Varjúvár (riport). Igazság, 1973. II. 11.

*

A *Korunk Évkönyv* 1974 szerkesztői és szerzői, valamint olvasói közötti találkozó során ez év január 17-én a 11. sz. Középiszkola rajztermében a kolozsvári diáklapok szerkesztőivel és munkatársaival beszélgetett el Imreh István, Gaal György, Herédi Gusztáv, Maurer Gyula és Veress Zoltán; február 8-án a torockói népfőiskolán, 14-én a tordai művelődési ház Jósika Miklós irodalmi körében tartott előadást Imreh István, Herédi Gusztáv és Veress Zoltán; február 21-én a székelyudvarhelyi művelődési házban találkozott az olvasókkal Maurer Gyula, Nagy Miklós és Veress Zoltán, 22-én a sepsiszentgyörgyi textilgyár klubjában, 23-án a brassói Egyesülés Középiszkola irodalmi köri ülésén találkozott az olvasókkal Gaal György, Herédi Gusztáv, Maurer Gyula és Veress Zoltán; végül pedig február 27-én a bánffyhunyadi művelődési házban vitatták meg az évkönyvet az olvasók Jordáky Lajos, Herédi Gusztáv, Szabó T. E. Attila és Veress Zoltán részvételével.

